

RES HISTORICA

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

NR 59 ROK 2025

RES
HISTORICA

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

RADA NAUKOWA/SCIENTIFIC BOARD

Daniel Peter Bagi (University of Pécs, Hungary)
Valentin Constantinov (Academy of Sciences of Moldova, Republic of Moldova)
Luca Fezzi (University of Padua, Italy)
Gian Luca Gregori (Sapienza University, Italy)
Roman Stanisław Jurkowski (University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland)
Tomasz Knoz (Masaryk University in Brno, Czech Republic)
Anamarija Kurilić (University of Zadar, Croatia)
Alydas Nikžentaitis (Lithuanian Institute of History, Lithuania)
Tomasz Jerzy Pawelec (University of Silesia in Katowice, Poland)
Sergij Posokhov (V.N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine)
Benet Salway (University of London, Great Britain)
Victor Spinei (Ia i Institute of Archaeology, Romania)
Gvido Straube (University of Latvia, Latvia)
Jacek Wijaczka (Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland)
Leo Leonid Opanas Zaskilniak (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine)

KOMITET REDAKCYJNY/EDITORIAL COMMITTEE

REDAKTOR NACZELNY/EDITOR-IN-CHIEF

Krzysztof Łatawiec (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

REDAKTORZY TEMATYCZNI/THEME EDITORS

Joern Happel (History 19th-20th Centuries, Social History (Helmut Schmidt University, Germany))
Eriks Jekabsons (Modern History 19th-20th Centuries, Political History (University of Latvia, Latvia))
Ireneusz Łuć (Military History (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Miroslav Novotný (Modern History 16th-18th Centuries
(University of South Bohemia in České Budějovice, Czech Republic))
Clara Maria Ramos-Taboada (Ancient and Medieval History (Institute for Mediterranean Studies, Greece))
Marek Woźniak (Methodology of History, History of Historiography (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Lyubov Zhvanko (Modern History 19th-20th Centuries, History of Science (Kharkiv State Veterinary Academy, Ukraine))

REDAKTORZY JĘZYKOWI/LANGUAGE EDITORS

Przemysław Malec (English, Poland))
Anna Maziarczyk (French (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Katarzyna Wójcik (German (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Artur Sadecki (Russian (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))

SEKRETARZE/SECRETARIES

Robert Stępień (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)
Wojciech Michalski (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)
Kamil Michałuk (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

ADRES KOMITETU REDAKCYJNEGO/ADDRESS OF EDITORIAL COMMITTEE

Instytut Historii UMCS
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
<https://journals.umcs.pl/rh/index>; e-mail: reshistorica@umcs.pl

RES HISTORICA

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

NR 59 ROK 2025

REDAKCJA JĘZYKOWA/EDITING
Przemysław Malec (język angielski)
Stanisław Powął-Niedźwiecki (język polski)

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH/COVER AND TITLE PAGES DESIGN
Agnieszka Muchowska

SKŁAD/TYPESETTING
Wojciech Olech

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych
„The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

Summaries of published articles are available online in the international database
“The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

Czasopismo znajduje się na liście referencyjnej ERIH Plus/
The journal is on the ERIH Plus reference list

Czasopismo indeksowane jest w międzynarodowej bazie Directory of Open Access Journals (DOAJ)/
The journal is indexed in the Directory of Open Access Journals (DOAJ)

Czasopismo indeksowane jest w międzynarodowej bazie ICI Journals Master List – Index Copernicus/
The journal is indexed in the ICI Journals Master List - Index Copernicus

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2025

ISSN 2082-6060

Czasopismo wydawane jest online i w wersji drukowanej, pierwotną wersją czasopisma jest wersja online:
(<https://journals.umcs.pl/rh/issue/archive>)

The journal is published both in the printed and online version, the latter being its primary edition.
The online version of the journal is available at <https://journals.umcs.pl/rh/issue/archive>

Informacje o dacie zgłoszenia i publikacji artykułów znajdują się na stronie internetowej "Res Historica"
(<https://journals.umcs.pl/rh>) w metadanych artykułów.

Information about the dates of article submission and publication can be found on the webpage of "Res Historica"
(<https://journals.umcs.pl/rh>) in the article's metadata section.

PUBLISHED BY WYDAWNICTWO UNIwersYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11, tel. (81) 537-53-04
e-mail: wydawnictwo_sekretariat@mail.umcs.pl www.wydawnictwo.umcs.eu
Sales Department: tel./faks 81 537-53-02
Internet Bookstore: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Wszystkie artykuły i recenzje zostały poddane badaniu antyplagiatowemu
All articles and reviews have been subjected to anti-plagiarism research

Table of Contents

Spis treści

HENRYK KOWALSKI

Dariusz Słapek – biografia nieoczywista	13
Dariusz Słapek – an Unconventional Biography	

STUDIES

WITOLD TYBOROWSKI

Najem osób niewolnych w okresie starobabilońskim na przykładzie kobiet	33
The Employment of Non-free Persons in the Old Babylonian Period, as Exemplified by Women	

SŁAWOMIR JĘDRASZEK

Siły militarne Achenatona i ich społeczno-religijne zaangażowanie	59
Military Forces of Akhenaten and Their Socio-religious Involvement	

KRZYSZTOF NAWOTKA

Hellenizm na wschód od Eufratu	75
Hellenism East of the Euphrates	

ARTUR TUROWSKI

Antyczna metodyka zdobywania miasta według Filona z Bizancjum (III w. p.n.e.)	99
Ancient Methodology of Conquering the City According to Philo of Byzantium (3rd Century BC)	

MACIEJ PIEGDŃ

The Clientele and Political Sympathies Over the Central Adriatic at the End of the Republic in the Context of Settlement Processes in Picenum and on <i>Ager Gallicus</i> in the Third Through the First Centuries BCE	133
Klientela i sympatie polityczne nad środkowym Adriatykiem u schyłku Republiki w kontekście procesów osadniczych w Picenum i na <i>ager Gallicus</i> w III–I w. p.n.e.	

NORBERT ROGOSZ

Walka o władzę w Rzymie w 59 r. przed Chrystusem. Jej przyczyny, przebieg i rezultaty	167
The Struggle for Power in Rome in 59 BC. Its Causes, Course and Results	

MICHAŁ NORBERT FASZCZA	
Znaczenie Commiusa w Cezariańskim systemie klientelnym na terenie Galii w latach 57–52 przed Chr.	201
The Importance of Commius in Caesar's Clientage System in Gaul in 57–52 BC	
DANUTA MUSIAŁ	
Krassus przeklęty. Uwagi o niefortunnym początku kampanii partyjskiej w 55 r. p.n.e.	223
Crassus Cursed. Notes on the Unfortunate Start of the Campaign Against the Parthians in 55 BC.	
HANNA APPEL	
<i>Contra spem spero?</i> Ostatnia polityczna walka Cyncerona	237
Contra spem spero? Cicero's Last Political Struggle	
JERZY CIECIELĄG	
Symbolika morska na monetach Heroda Wielkiego jako dowód na morskie ambicje króla Judei?	255
Maritime Symbols on Herod the Great's Coins as an Evidence of His Naval Power and Ambitions?	
ANDRZEJ GILLMEISTER	
Augustus, Livia, and <i>concordia ordinum</i> . Ovid, <i>Fasti</i> 6, 637–648 Reconsidered	271
August, Liwia i concordia ordinum. Owidiusz, <i>Fasti</i> 6, 637–648 ponownie rozważone	
ANASTASIYA BAUKOVA	
Power of Beast: The Capitoline Wolf as an Element in the Construction of Roman Identity	281
Moc bestii: wilczyca kapitolinińska jako element konstrukcji tożsamości rzymskiej	
OLEH PETRECHKO	
Belief in the Afterlife and Religious Consciousness in Roman Society (I BC – AD II) ...	301
Wiara w życie pozagrobowe i świadomość religijna w społeczeństwie rzymskim (I p.n.e. – II n.e.)	
IRENEUSZ ŁUĆ	
Rzymscy <i>filii familias milites</i> i specyfika ich odrębności o charakterze prawnomajątkowym w okresie Wczesnego Cesarstwa	323
Roman <i>filii familias milites</i> and the Specifics of Their Legal and Property Distinctiveness During the Early Roman Empire	
PRZEMYSŁAW WOJCIECHOWSKI	
Kobiety w rzymskich kolegiach prywatnych	349
Women in Roman Private Associations	
WOJCIECH BEJDA	
Józef Flawiusz wobec Agryppy II	363
Josephus' Attitude Towards Agrippa II	
ANNA TATARKIEWICZ	
Aktywność fizyczna kobiet w ciąży w świetle tekstów antycznych	393
Physical Activity of Pregnant women in the Light of Ancient Texts	
KRZYSZTOF AMIELAŃCZYK	
Polityka kryminalna cesarza Hadrianiana w przedmiocie zwalczania przestępczości wobec niewolników, a jej wpływ na koncepcję rzymskiego prawa własności	403
Emperor Hadrian's Criminal Policy on Combating Crimes Against Slaves and its Impact on the Concept of Roman Property Law	
AGATA ALEKSANDRA KLUCZEK	
Eurypylos i inni mityczni bohaterowie Pergamonu w wyobrażeniach monetarnych ..	431
Eurypylos and Other Mythical Heroes of Pergamum in the Numismatic Sources	

ANITA SMYK, PATRYK SKUPNIEWICZ

- Relief z przedstawieniem Karakalli i Julii Domny z Muzeum Narodowego w Warszawie – propozycja interpretacji 457
- Relief with Caracalla and Julia Domna from National Museum in Warsaw – a Proposal of the Interpretation

LESZEK MROZEWICZ

- Canabarii w Mogontiacum 479
- Canabarii in Mogontiacum

DANUTA OKOŃ

- Gentes senatoriae Imperii Romani – Annii Italici Honorati 489
- Gentes senatoriae Imperii Romani – Annii Italici Honorati

KATARZYNA BALBUZA, JÓZEF BEDNARCZYK

- New Aureus of Roman Empress Herennia Etruscilla Found in Gąski (Kuyavia, Poland) 503
- Nowy aureus rzymskiej cesarzowej Herenni Etruscylly znaleziony w Gąskach (Kujawy, Polska)

PAWEŁ FILIPCZAK

- Port w Seleucji Pierii w IV w. n.e. 521
- The Port of Seleucia Pieria in the 4th Century AD

KATARZYNA MAKSYMIUK

- „Czekając na króla” – kilka uwag o koronacji Szapura II 541
- ‘Waiting for the King’ – Some Remarks on the Coronation of Shapur II

SŁAWOMIR BRALEWSKI

- Macedoniusz, biskup Konstantynopola – czarny charakter *Historii kościelnej* Sokratesa 569
- Macedonius, Bishop of Constantinople – the Villain of Socrates’ Ecclesiastical History

PIOTR SZCZUR

- Miejsca kultu św. Ignacego Antiocheńskiego w Antiochii Syryjskiej 587
- Places of Veneration of St. Ignatius of Antioch of Syrian Antioch

ARKADIUSZ URBANIEC

- Chrystologia Liberatusa z Kartaginy (stosunek do neochalcedonizmu) 609
- The Christology of Liberatus of Carthage (Relationship to Neo-Chalcedonism)

EWA ŁUKASZEWICZ, ADAM ŁUKASZEWICZ

- Signs from the 9th Century, Inspired by Greek Letters, Found on the Vistula 635
- Znaki z IX wieku, inspirowane literami greckimi, znalezione nad Wisłą

JOANNA SZKLARZ

- Duel Between Rostam and Sohrāb. King-Pahlavan Relations in a Historical and Cultural Perspective 645
- Pojedynek pomiędzy Rostamem i Sohrābem. Relacje król-pahlavan w perspektywie historyczno-kulturowej

MICHAŁ TOMASZEK

- Szczodrość Bolesława II w narracjach Galla i Mistrza Wincentego: cnota i transgresja 673
- The Generosity of Bolesław II in the Narratives of Gall and Master Vincent: Virtue and Transgression

TOMASZ PEŁECH

- Konfratryzcy świeccy kanoników regularnych Grobu Bożego w Jerozolimie (1099–1187) 691
- Lay Confraternity of the Canons Regular of the Holy Sepulchre of Jerusalem (1099–1187)

EDYTA PLUTA-SALADRA

- The Devil and the Afterlife in the Light of Fragments of the 13th-Century Cistercian Book of Miracles from the Library of the Cistercian Abbey in Kołbacz 739
 Diabeł i życie pozagrobowe w świetle fragmentów XIII-wiecznej cysterskiej księgi cudów z biblioteki opactwa cysterskiego w Kołbaczu

WOJCIECH MICHAŁSKI

- Medieval Performative Recreations of Chivalric Past. The Archaeology of Modern Historical Reenactment 757
 Średniowieczne Performatywne Rekonstrukcje Rycerskiej Przeszłości. Archeologia współczesnego odtwórstwa historycznego

MONIKA MAZIARCZUK

- Chełmskie *nekropolis* – średniowieczne i nowożytne cmentarze miejskie w badaniach archeologicznych 793
 Chełm necropolis – Medieval and Modern Town Cemeteries in Archaeological Research

WIESŁAW BONDYRA

- Kozłówka przed Zamoyskimi. Właściciele dóbr w XV–XVIII w. 827
 Kozłówka before the Zamoyski Family. Owners of the Estate in the 15th–18th Centuries

MIROŚLAW PŁONKA

- Mieszczanin krakowski Kasper Suski de casa Castiglione (zm. 1589) jako posesjonat w księstwie zatorskim 843
 The Cracovian Burgher Kasper Suski de casa Castiglione (d. 1589) as an Estatesman in the Duchy of Zator

KRYSTYNA SZELĄGOWSKA

- Rodzime *origo gentis* w norweskim dziejopisarstwie epoki nowożytnej (XVI–XVII w.) 877
 Native origo gentis in Norwegian Historiography of the Modern Period (16th–17th Centuries)

AGNIESZKA GUT

- Pieczęć i herb miasta w miejskim piśmiennictwie historycznym Pomorza Zachodniego w okresie nowożytnym. Obraz i słowo w budowaniu tożsamości miejskiej 905
 Seal and Coat of Arms of the City in the Urban Historical Literature of Western Pomerania in the Early Modern Period. Word and Image in Building Urban Identity

PIOTR KOCHANEK

- Deukalion czy Noe? Interpretacja rewersów trzech cesarskich numizmatów z Apamei Frygijskiej między XVII a początkiem XX w. 927
 Deucalion or Noah? Interpreting the Reverses of three Imperial Coins from Phrygian Apamea between the 17th and Early 20th Centuries

JAROSŁAW PIETRZAK

- Walka rodziny Towiańskich o spadek po śmierci kardynała Michała Stefana Radziejowskiego w 1705 r. 951
 The Struggle of the Towianski Family Over the Inheritance Following the Death of Cardinal Michał Stefan Radziejowski in 1705.

MARIUSZ AUSZ

- The Educational Activity of the Piarist Order in the Lithuanian Province in the 18th Century 981
 Działalność oświatowa litewskiej prowincji pijarów w czasach Komisji Edukacji Narodowej

KATARZYNA KURAS

- Między Dreznem i Neapolem. Wpływ sieci dynastycznej Wettynów na wymianę handlową saksońsko-neapolitańską w połowie XVIII w. 1011

Between Dresden to Naples: Exploring the Impact of the Wettin Dynastic Network on Saxon-Napolitan Trade in the Mid-Eighteenth Century	
ARKADIUSZ WŁODARCZYK, MATEUSZ ROZMIAREK	
Obraz angielskiej kultury fizycznej w polskim piśmiennictwie do 1795 r.	1033
The Image of English Physical Culture in Polish Literature up to 1795	
ANDRZEJ EDWARD GODEK	
Fundacja ks. Franciszka Ksawerego Jabłonowskiego na rzecz Zakładu Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku. Z dziejów wsi Kalembina w XIX w.	1071
The Foundation of Rev. Franciszek Ksawery Jabłonowski for the Daughters of Charity in Przeworsk. The Outline of the Village Kalembina's History in the 19th Century	
SEBASTIAN PACZOS	
Wolność druku w Królestwie Kongresowym w okresie sprawowania funkcji naczelnika cenzury przez Józefa Kalasantego Szaniawskiego	1097
Freedom of Printing in the Kingdom of Poland During the Period When Józef Kalasanty Szaniawski was the Head of Censorship	
MARIA KORYBUT-MARCINIAK, JOLANTA KOWALIK	
Skutki ograniczania roli samorządu szlacheckiego na ziemiach litewsko-białoruskich w świetle zmian składu sądów szlacheckich w latach 1832–1855	1123
The Effects of Limiting the Role of the Self-Government of the Nobility in the Lithuanian-Belarusian Lands in the Light of Changes in the Composition of the Nobility Courts in 1832–1855	
TOMASZ TULEJSKI	
„Nasza osobliwa instytucja” – problem niewolnictwa w myśli politycznej Johna Caldwell Calhouna	1155
‘Our peculiar institution’ – the Problem of Slavery in the Political Thought of John Caldwell Calhoun	
MATEUSZ PIOTR GANCEWSKI	
Rosja wobec Polski w świetle publicystyki emigracyjnych „Wiadomości Polskich” ...	1177
Russia vis-à-vis Poland in the Light of the Journalism of the émigré “Wiadomości Polskie”	
JANUSZ SZCZEPAŃSKI	
Společno-ekonomiczne aspekty emigracji zarobkowej z ziem północnego Mazowsza do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej na przełomie XIX i XX w.	1205
Socio-economic Aspects of Economic Migration from the Lands of Northern Mazovia to the United States of America at the Turn of the 20th Century	
ŁUKASZ KOŻUCHOWSKI	
Wyobrażenia religijne w listach i pamiętnikach chłopów Królestwa Polskiego przełomu XIX i XX w. (1881–1914)	1239
Religious Imagination in Letters and Memoirs of Peasants of the Kingdom of Poland of the Turn of the 20th Century (1881–1914)	
DANIEL KIPER, JANUSZ GERASIK	
Ludzie i czasopisma nowojorskiej Polonii w latach 1886–1900	1263
People and Periodicals of the New York Polish Community 1886–1900	
ROMAN CEGLAREK	
Powstanie Związku Katechetów w Galicji w dobie autonomicznej	1297
Formation of the Association of Teaching Priests in Galicia in the Autonomous Era	
JOLANTA KOLBUSZEWSKA	
Między efektem Matyldy a naukowym sukcesem. Mileva Miarić versus Maria Skłodowska-Curie	1339

Between the Matilda Effect and Scientific Success. Mileva Miarić versus Maria Skłodowska-Curie	
MONIKA NAWROT-BOROWSKA, AGNIESZKA WAŁĘGA	
W cieniu rusyfikacji, strajku szkolnego 1905 r. i I wojny światowej – edukacja na terenie Królestwa Polskiego przełomu XIX i XX w. w świetle źródeł rękopiśmiennych ze zbiorów Biblioteki Narodowej (wybrane problemy)	1357
In the Shadow of Russification, the School Strike of 1905 and World War I – Education in the Kingdom of Poland at the Turn of the 19th and 20th Centuries in the Light of Manuscript Sources from the Collection of the National Library (Selected Problems)	
KRZYSZTOF SIWEK	
Amerykański uniwersalizm a Polska w Europie Środkowo-Wschodniej w XX w.	1389
American Universalism and Poland in Central-Eastern Europe in the 20th Century	
GRZEGORZ ZACKIEWICZ	
W obliczu upadku imperium. Rosja w polskiej myśli politycznej ostatnich miesięcy I wojny światowej	1435
Facing the Fall of the Empire. Russia in Polish Political thought in the Last Months of World War I	
EWELINA PODGAJNA	
Wincenty Witos o idei demokracji	1461
Wincenty Witos on the Idea of Democracy	
PAWEŁ MADEJSKI	
Witos Cyncynat	1485
Witos Cyncynat	
MARIUSZ PANDURA, JAN ZYGMUNT	
Józefa Mehlbergowa. Filozofka – działaczka społeczna – matematyczka	1509
Josephine J. Mehlberg. Philosopher – Humanitarian – Mathematician	
JAN BŁACHNIO	
Niewykorzystana szansa? Przyczynek do sportu w Policji Państwowej w latach 1924–1939	1565
Wasted Opportunity? A Contribution to Sports in the State Police in the Years 1924–1939	
BARTOSZ KUŁAN	
Członkowie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów w Więzieniu Ciężkim na Św. Krzyżu w II Rzeczypospolitej w świetle polskich źródeł historycznych	1591
Members of the Organisation of Ukrainian Nationalists in the Heavy Prison at the Holy Cross in the Second Polish Republic in the light of Polish Historical Sources	
MICHAŁ JARNECKI, PIOTR KOŁAKOWSKI	
Karpacka Sicz – powstanie, losy i spuścizna. Zbrojne ramię Karpackiej Ukrainy	1627
Carpathian Sich – Origins, Fate and Legacy. The Armed Wing of the Carpathian Ukraine	
SZCZEPAN KOWALIK	
Księża z ziem włączonych do Rzeszy i Związku Sowieckiego na wygnaniu w diecezji sandomierskiej w latach II wojny światowej	1663
Clergymen from the Polish Territory Annexed by the Reich and Soviet Union in Exile in the Sandomierz Diocese at the Time of World War II	
TERESA KLIMOWICZ	
Organization of the Religious Life of Lublin Jews in the Years 1944–1989	1691
Organizacja życia religijnego lubelskich Żydów w latach 1944–1989	

JACEK PIOTROWSKI

- Czasy pionierów edukacji po II wojnie światowej w świetle wspomnień Heleny Tyrankiewicz (1945–1947) 1733
 The Times of the Pioneers of Education After World War II in the Light of the Memoirs of Helena Tyrankiewicz (1945–1947)

JOANNA TARKOWSKA

- Oblicza sowieckiego totalitaryzmu końca lat czterdziestych i początku pięćdziesiątych XX w. w literacko-publicystycznej refleksji Ludmiły Ulickiej 1759
 The Faces of Soviet Totalitarianism in the end of 1940s and Beginning of 1950s in Ludmila Ulitskaya's Literary-journalistic Reflection

RAFAŁ ŁATKA

- Postawy biskupów Kościoła rzymskokatolickiego wobec rzeczywistości społeczno-politycznej PRL w świetle raportów sprawozdawczych aparatu wyznaniowego z lat 1982–1985 1777
 Attitudes of Bishops of the Roman Catholic Church Towards the Socio-Political Reality of the People's Republic of Poland in the Light of the 1982–1985 Reports of the Denominational Apparatus

MIKOŁAJ PIOTROWSKI

- Kompetencje historyczne Polaków pod względem elementarnej wiedzy oraz idealizmu politycznego – wyniki badania sondażowego 1803
 Historical Competence of Poles in Terms of Elementary Knowledge and Political Idealism – Results of a Survey

MATERIALS

KAMIL BIAŁY

- Recepcja *Historii rzymskiej* Kasjusza Diona w rozdziale *Epitome* Jana Ksyfilinosza poświęconym Pompejuszowi, część 2 (tłumaczenie i komentarze) 1821
 Reception of Cassius Dio's Roman History in Pompey's Chapter of the *Epitome* of John Xiphilinos, part 2 (translation and commentary *Epit.* 1–21)

GRZEGORZ JAWOR, MAŁGORZATA KOŁACZ-CHMIEL

- Małżeństwa matrylokalne na wsi polskiej w XV w. Przypadek związku Marcina Ruszeła z Elżbietą z Dobrskiej Woli (ziemia lubelska) 1849
 Matrilocal Marriages in the Polish Villages in the 15th Century. The Case of the Union of Marcin Ruszel with Elżbieta from Dobrska Wola (Lublin Land)

OLHA HUL

- Testament mieszczanina lwowskiego Wawrzyńca Morawińskiego z 1572 r. jako przykład ostatniej woli osoby bezdzietnej 1863
 The Will of Lviv Burgher Wawrzyniec Morawiński from 1572 As an Example of the Last Will of a Childless Person

ANNA ŁOSOWSKA

- Rejestr wydatków na budowę i remonty zabudowań w jurydyce Probostwo, należącej do kolegiaty św. Michała w Lublinie, sporządzony przez ks. Wincentego Jezierskiego, prepozyta i prokuratora tejże kolegiaty 1891
 Register of Expenditures on the Construction and Repairs of Buildings in the Jurydyka of Probostwo, Belonging to the Collegiate church of St. Michael in Lublin, Drawn up by Wincenty Jezierski, Preceptor and Procurator of the Same Collegiate Church

KRZYSZTOF KRÓLCZYK

- Początki drogi naukowej Ludwika Ćwiklińskiego (1853–1942) w świetle lwowskiego archiwaliu z 1876 r. 1915

The Beginnings of the Scientific Career of Ludwik Ćwikliński (1853–1942) in the Light of the Lviv Archive Record from 1876

PIOTR SZLANTA

Niemieckie raporty dyplomatyczne o rewolucji w Królestwie Polskim z listopada 1905 r. 1941
German Diplomatic Reports on the Revolution in the Kingdom of Poland from November 1905

AGNIESZKA BIEDRZYCKA

„Takie załatwienie sprawy miałoby także ogromnie doniosły skutek polityczny...” Wojewoda wołyński Stanisław Srokowski o kościele rzymskokatolickim w Czartorysku 1961
‘Such a solution would also have a hugely significant political impact...’ Stanisław Srokowski, Governor of Volhynia, on the Roman Catholic Church in Czaratorysk

MACIEJ POWAŁA-NIEDŹWIECKI

Laureaci w plebiscycie „Kuriera Lubelskiego” na najlepszego sportowca Lubelszczyzny w latach 1962–2024 1987
Winners of the “Kurier Lubelski” Poll for the Best Athlete in the Lublin Region in 1962–2024

POLEMICS, REVIEW ARTICLES AND REVIEWS

JACEK BANASZKIEWICZ

Smocze obrachunki. Przeciwo olofagowi profesora Zenona Kałuży 2025
Drake of Cracow at Stake. Against the Holophagus as Seen by Professor Zenon Kałuża

JANUSZ ŁOSOWSKI

Wartościowa edycja i kilka problemów z nią związanych (Uwagi na marginesie wydania *Księgi ławniczej miasta Barcina 1564–1668 (–1758)*, opracowanej i wydanej przez Marcina Frąs i Wiesława Nowosada, opublikowanej przez Naczelną Dyрекję Archiwów Państwowych, Warszawa 2022, ss. 343, 4 nlb) 2041
A Valuable Edition and Several Issues Related to it (Comments on the Edition of *Księga ławnicza miasta Barcina 1564–1668 (–1758)*, compiled and edited by Marcin Frąs and Wiesław Nowosad, published by Naczelna Dyрекcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2022, pp. 343, 4 no pagination)

MACIEJ JOŃCA

Zagadka stylu. Uwagi na marginesie monografii Pauliny Byzdry-Kusz: *Stanisław Łoś (1890–1974). Życie i działalność akademicka w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*, Lublin 2023, Wydawnictwo KUL, ss. 208 2061
The Mystery of Style. Notes on the Margins of a Monograph by Paulina Byzdra-Kusz: *Stanisław Łoś (1890–1974). Życie i działalność akademicka w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*, Lublin 2023, Wydawnictwo KUL, pp. 208

PRZEMYSŁAW P. SZPACZYŃSKI

Anna Filipczak-Kocur, *Skarbowość Rzeczypospolitej 1587–1648. Projekty – ustawy – realizacja*, wydanie drugie poszerzone i uzupełnione, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2023, ss. 569 2073

JORDAN SIEMIANOWSKI

Kimmo Rentola, *Finlandia kontra Stalin. Od wojny zimowej do zimnej wojny 1939–1950*, Poznań 2024, Dom Wydawniczy REBIS Sp. z o.o., ss. 303 [3] 2089

KACPER ROSNER-LESZCZYŃSKI

8 maja 1945 roku. *Polska perspektywa*, red. Tomasz Bereza, Piotr Chmielowiec, Paweł Fornal, Rzeszów–Warszawa 2023, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział w Rzeszowie, ss. 292, ill. 2099